

Dosarul nr. 1ra-664/2022
1-20061336-01-1ra-05052022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena, Țurcan Anatolie, Bejenaru Iurie și Burduh Victor

juducând fără citarea părților recursul ordinar, declarat de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului Calmîș Mihail, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Calmîș Mihail xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 09.11.2020 -13.04.2021;

2. Instanța de apel: 06.07.2021 - 17.11.2021;

3. Instanța de recurs: 05.05.2022 - 04.10.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 aprilie 2021, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a fost încetat procesul penal în privința lui Calmîș Mihail învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

Calmîș Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42 alin. (5), art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal la 3 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea părții vătămate Galaibeda Valentin privind încasarea prejudiciului material în mărime de 42000 lei și prejudiciului moral în sumă de 84000 lei.

1.2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, inculpatul Calmîș Mihail, la data de 03 februarie 2019 aproximativ la orele 19:00, prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu persoane, în privința cărora cauza a fost disjunsă în procedură separată, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, intenționat prin deteriorarea lacătului de la ușă, a pătruns în casa ce aparține cet. Șervan Tudor situată în raionul xxxxx, de unde intenționat a sustras o pompă pentru apă de model „Cristal” de culoare roșie la prețul de 25000 lei, un covor cu dimensiunile de 2 m x 3 m la prețul de 700 lei, 2 pleduri la prețul unui de 400 lei în total în sumă de 800 lei și o plapumă la prețul de 400 lei, după care cu

bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel cauzându-i părții vătămate Șervan Tudor o daună materială considerabilă în sumă de 4400 lei.

De către organul de urmărire penală, acțiunile lui Calmîș Mihail pe acest episod au fost calificate ca furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și încadrate în baza art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal.

Tot el, la data de 27 aprilie 2020, aproximativ în jurul orelor 10:00, acționând prin participație în calitate de complice, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane prin atac, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, împreună și de comun acord cu alte persoane, în privința cărora cauza a fost disjunsă în procedura separată, au elaborat în prealabil un plan criminal bine-gândit pe care l-au realizat în următoarele circumstanțe.

În jurul orelor 10:00, Calmîș Mihail, în urma înțelegerii stabilite cu persoane, în privința cărora cauza a fost disjunsă în procedură separată, sub pretextul recuperării unei pretinse datorii de la partea vătămată Galaibeda Valentin, împreună s-au deplasat la garajul xxxxx, care aparține ultimului, unde prin forțarea cu o rangă metalică a ușii garajului, au deschis-o și au pătruns în interiorul acestuia. Ulterior, continuându-și acțiunile lor criminale îndreptate spre realizarea scopului stabilit, o persoană, în privința căreia cauza a fost disjunsă în procedura separată, profitând de vârsta înaintată a părții vătămate Galaibeda Valentin, precum și de imposibilitatea acestuia de a-i opune rezistență, ia aplicat ultimului două lovituri cu palma în regiunea capului. Astfel, în timp ce, celelalte două persoane, în privința cărora cauza a fost disjunsă în procedura separată profitau de cele întâmplare, și anume că, la acel moment partea vătămată Galaibeda Valentin, în urma loviturilor primite era în imposibilitate de a conștientiza caracterul real al celor întâmplare și fiind ademiniți de intențiile criminale ale primei persoane, în privința căreia cauza a fost disjunsă în procedura separată, aceștia au aderat la planul său criminal, aplicându-i părții vătămate multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, cauzându-i dureri fizice în rezultatul cărora partea vătămată a căzut la sol fără cunoștință.

În continuare, Calmîș Mihail, fiind în cărdășie criminală împreună cu persoanele nominalizate, în timp ce acesta supraveghea din afara garajului adiacentul locului comiterii infracțiunii, astfel încât să fie asigurați că nu sunt observați de nimeni și în timp ce proprietarul garajului sus-menționat, Galaibeda Valentin din cauza loviturilor primite se afla în stare de inconștiență, au sustras din interiorul garajului dat un laptop de model „Lenovo” la preț de 7 000 lei; un telefon mobil de model „Xiaomi MiA2 Lite”, cu nr. de xxxxx, la preț de 4 499 lei; un telefon mobil de model „Samsung” în care se afla cartela xxxxx, la preț de 7 000 lei; o tabletă de model „Samsung” la preț de 5 000 de lei; bani în sumă de 14 200 de lei; o legitimație de pensionar, un permis de conducere, o legitimație de participant la catastrofa de la „Cemobil”, un card bancar de la „Moldova Agroindbank” - eliberate

pe numele părții vătămate, precum și un pașaport tehnic pe automobilul de model „Volga”, xxxxx; după care, aceștia, împreună cu bunurile sustrase s-au deplasat pe un stadion din apropiere, unde au împărțit bunurile între ei și au dispărut într-o direcție necunoscută, cauzându-i părții vătămate Galaibeda Valentin o daună materială în proporții considerabile în mărime de 37699 lei.

Potrivit concluziilor raportului de expertiză judiciară nr. 202002D0859 din 19.05.2019, la examinarea medico-legală a documentelor medicale prezentate pe numele cet. Galaibeda Valentin s-a constatat excoriații la nivelul capului și feței, peretelui anterior a abdomenului, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, iar în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

De către organul de urmărire penală, acțiunile lui Calmîș Mihail pe acest episod au fost calificate ca complicitate la tâlhărie, adică favorizarea săvârșirii atacului asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, comisă de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, și încadrate în baza art. 42 alin. (5), 188 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal.

2. Sentința menționată a fost atacată cu *apel*, de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Buinovski Daniela prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Calmîș Mihail să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 188 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, în penitenciar de tip semiînchis. Inculpatul Calmîș Mihail să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 8 luni, în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, a-i stabili inculpatului Calmîș Mihail o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2.1 În motivarea apelului *procurorul* a indicat că:

- instanța de fond a omis faptul că, inculpatul Calmîș Mihail, prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 18.04.2012 în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, a fost condamnat la o pedeapsă de 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare a bunurilor materiale pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei principale în penitenciar de tip închis. Respectiv, potrivit prevederilor art. 111 Cod penal se consideră ca neavând antecedente penale persoanele condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni grave - dacă au expirat 6 ani după executarea pedepsei;

- potrivit răspunsului primit la interpelarea nr. 071121 din 09.10.2020 remisă în adresa Ministrului Justiției al Republicii Moldova, inculpatul Calmîș Mihail, a fost

eliberat din Penitenciarul nr. 16 - Pruncul, în legătură cu executarea pedepsei cu închisoare, la data de 24.01.2018;

- suntem în prezența antecedentelor penale nestinse și instanța de judecată, neîntemeiat a acceptat cererea inculpatului și a părții vătămate și a încetat procesul penal din motivul împăcării părților;

- cu referire la capătul de acuzare în temeiul art. 188 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal, acțiunile lui Calmîș Mihail, s-au manifestat prin faptul că el, acționând cu intenție, având scopul de cupiditate, în complicitate cu persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă în procedură separată, prin forțarea lacătului ușii, au pătruns în interiorul garajului, unde i-au aplicat lui Galaibeda Valentin mai multe lovituri în diferite regiuni ale corpului, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate. În timp ce Calmîș Mihail supraveghea din afara garajului adiacentul locului comiterii infracțiunii, astfel încât să fie asigurați că nu sunt observați de nimeni, folosindu-se de starea inconștientă a părții vătămate, i-au sustras bunurile ce-i aparțineau ultimului - un laptop de model „Lenovo” la preț de 7 000 lei; un telefon mobil de model „Xiaomi MiA2 Lite”, la preț de 4499 lei; un telefon mobil de model „Samsung” la preț de 7 000 lei; o tabletă de model „Samsung” la preț de 5 000 de lei; bani în sumă de 14 200 de lei; o legitimație de pensionar, un permis de conducere, o legitimație de participant la catastrofa de la „Cernobîl”, un card bancar de la „Moldova Agroindbank” - eliberate pe numele părții vătămate, precum și un pașaport tehnic pe automobilul de model „Volga”, după care, aceștia, împreună cu bunurile sustrase s-au deplasat pe un stadion din apropiere, unde le-au împărțit între ei și au dispărut într-o direcție necunoscută, cauzându-i părții vătămate Galaibeda Valentin o daună materială în proporții considerabile în mărime de 37 699 lei;

- prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 12.11.2020, Ignat Andrei, Sandu Alexandru și Erhan Alexei au fost condamnați în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal și respectiv, această sentință intră în contradicție cu sentința atacată, emisă de judecătorul Bejenari Olga;

- instanța de judecată a neglijat aceste probe, bazându-se doar pe declarațiile inculpatului. Mai mult decât atât, martorul Gumeni Diana a declarat că, „cunoscând că pe teritoriul acestui liceu erau instalate camere video, a mers și a vizionat înregistrările video din 27.04.2020, data când a fost săvârșită infracțiunea, unde pe la orele 11:36, conform înregistrărilor, a observat cum pe teritoriul liceului, trec 5 persoane de gen masculin cu diferite lucruri în mână, genți și respectiv aparatul de casă. Dintre aceste persoane l-a recunoscut pe Dianu Daniil, Sandu Alexandr, Ignat Andrei și Calmîș Mihail”;

- concomitent, în declarațiile lor, Ignat Andrei, Sandu Alexandr și Erhan Alexei, fiind audiați în instanța de judecată în cadrul procesului penal disjuns potrivit regulilor de audiere a martorilor, au declarat că ei au săvârșit infracțiunea în coparticipație cu Calmîș Mihail, întrucât, cei trei au confirmat că ei au mers împreună la partea vătămată Galaibeda Valentin având scopul de a sustrage bunurile;

- faptul comiterii infracțiunii de către inculpați este pe deplin demonstrat prin declarațiile martorului Dianu Daniil care a indicat că „anume Calmîș Mihail i-a comunicat faptul că „ei au fost la moșneagul „Valentin”, l-au bătut și i-au sustras aparatul de casă și laptopul”;

- acțiunile inculpatului Calmîș Mihail au fost corect încadrate în baza art. 42, 188 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal și urma a fi condamnat în baza acestei legi penale, iar instanța de judecată considerând că probele acumulate la faza urmăririi penale nu sunt concludente și pertinente în ceea ce privește comiterea infracțiunii prevăzută la art. 42, 188 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal, a recalificat acțiunile inculpatului Calmîș Mihail conform laturii obiective a infracțiunii prevăzută la art. 187 alin. (2), lit. b), e) și f) Cod penal. La recalificarea acțiunilor inculpatului Calmîș Mihail instanța de judecată motivează faptul că din probele cercetate în ședința de judecată nu a fost constatat faptul că violența aplicată poartă un pericol real pentru viața și sănătatea părții vătămate, nici nu a constatat faptul amenințării lui Galaibeda Valentina cu aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătate, însă a omis faptul că, inculpații din start au avut intenția de a provoca careva leziuni părții vătămate, respectiv au prevăzut caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și în mod conștient au dorit survenirea urmărilor prejudiciabile;

- recalificarea acțiunilor inculpatului Calmîș Mihail conform elementelor infracțiunii prevăzută la art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal nu corespund realității, mai mult ca atât cu certitudine este demonstrat faptul că, Calmîș Mihail în urma înțelegerii stabilite cu Ignat Andrei, Sandu Alexandr și Erhan Alexei, sub pretextul recuperării unei pretinse datorii de la partea vătămată Galaibeda Valentin, împreună s-au deplasat la garajul nr. 9, care este domiciliul temporar al ultimului, unde prin forțarea cu o rangă metalică a ușii garajului, au deschis-o și au pătruns în interiorul acestuia. Ulterior, continuându-și acțiunile lor criminale îndreptate spre realizarea scopului stabilit, Ignat Andrei, profitând de vârsta înaintată a părții vătămate Galaibeda Valentin, precum și de imposibilitatea acestuia de a-i opune rezistență, i-a aplicat ultimului două lovituri cu palma în regiunea capului;

- din conținutul sentinței instanța de fond a apreciat după propria convingere unilateral spectrul de probe înfășurate de acuzatorul de stat, încalcând astfel dreptul părților la hotărâre motivată și legală în sensul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2021, a fost admis apelul, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care Calmîș Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42, 188 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal la 6 ani închisoare, în baza art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal la 2 ani 8 luni închisoare.

În baza art.84 alin.(1) Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Calmîș Mihail s-a stabilit pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest prevederile sentinței au fost menținute fără modificări.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond, deși a examinat cauza penală în ordinea procedurii simplificate a reținut o altă încadrare juridică a acțiunilor inculpatului Calmîș Mihail decât cea stabilită în actul de învinuire, ceea ce contravine condițiilor privind examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la faza urmăririi penale.

Așadar, instanța de apel a sesizat faptul că, instanța de fond a admis o eroare de drept la judecarea cauzei penale în privința inculpatului Calmîș Mihail, deoarece la examinarea cauzei penale în ordine simplificată, instanța de fond nu poate reține o altă încadrare juridică decât cea constatată (stabilită) în rechizitoriu, or, în cazul în care instanța de fond a constatat că, fapta inculpatului nu a fost încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute de Codul penal, urma să respingă cererea inculpatului privind examinarea cauzei în procedură simplificată și să examineze cauza în procedură generală.

Astfel, în conformitate cu art. art. 385 alin. (1), pct. 1)-4), 394 alin. (1), pct. 1), 2) Cod de procedură penală, instanța de apel a constatat că: la data de 27.04.2020, aproximativ în jurul orelor 10:00, acționând prin participație în calitate de complice, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane prin atac, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, împreună și de comun acord cu Ignat Andrei, Sandu Alexandru și Erhan Alexei, au elaborat din prealabil un plan criminal bine-gândit pe care l-au realizat în următoarele circumstanțe.

În jurul orelor 10:00, Calmîș Mihail, în urma înțelegerii stabilite cu Ignat Andrei, Sandu Alexandru și Erhan Alexei, sub pretextul recuperării unei pretinse datorii de la partea vătămată Galaibeda Valentin, împreună s-au deplasat la garajul xxxxx care aparține ultimului, unde prin forțarea cu o rangă metalică a ușii garajului, au deschis-o și au pătruns în interiorul acestuia. Ulterior, continuându-și acțiunile lor criminale îndreptate spre realizarea scopului stabilit, Ignat Andrei, profitând de vârsta înaintată a părții vătămate Galaibeda Valentin, precum și de imposibilitatea acestuia de a-i opune rezistență, ia aplicat ultimului două lovituri cu palma în regiunea capului. Astfel, în timp ce Sandu Alexandru cu Erhan Alexei, profitau de cele întâmplate și anume că, la acel moment partea vătămată Galaibeda Valentin, în urma loviturilor primite era în imposibilitate de a conștientiza caracterul real al celor întâmplate și fiind ademeniți de intențiile criminale ale lui Ignat Andrei, aceștia au aderat la planul său criminal, aplicându-i părții vătămate multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, cauzându-i dureri fizice în rezultatul cărora partea vătămată a căzut la sol fără cunoștință.

În continuare, Calmîș Mihail fiind în cârdășie criminală împreună cu Ignat Andrei, Sandu Alexandru și Erhan Alexei, în timp ce acesta supraveghea din afara garajului adiacentul locului comiterii infracțiunii, astfel încât să fie asigurați că nu sunt observați de nimeni și în timp ce proprietarul garajului sus-menționat, Galaibeda Valentin din cauza loviturilor primite se afla în stare de inconștiență au sustras din interiorul garajului dat un laptop de model „Lenovo” la preț de 7 000 lei; un telefon mobil de model „Xiaomi MI A2 Lite”, cu xxxxx, la preț de 4499 lei; un

telefon mobil de model „Samsung”, în care se afla cartela xxxxx, la preț de 7000 lei; o tabletă de model „Samsung”, la preț de 5000 de lei; bani în sumă de 14 200 de lei; o legitimație de pensionar, un permis de conducere, o legitimație de participant la catastrofa de la „Cernobîl”, un card bancar de la „Moldova Agroinbank”, eliberate pe numele părții vătămate precum și un pașaport tehnic pe automobilul de model „Volga”, xxxxx, după care, aceștia împreună cu bunurile sustrase s-au deplasat pe un stadion din apropiere, le-au împărțit între ei și au dispărut într-o direcție necunoscută, cauzându-i părții vătămate Galaibeda Valentin o daună materială în proporții considerabile în mărime de 37 699 lei.

În conformitate cu concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 202002D0859 din 19.05.2019 s-a stabilit că, la examinarea medico-legală a documentelor medicale prezentate pe numele cet. Galabeida Valentin s-a constatat excoriații la nivelul capului și feței, peretelui anterior a abdomenului, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate iar în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Tot el, la data de 03.02.2019, aproximativ la ora 19:00, prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu Badia Veaceslav, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, intenționat prin deteriorarea lacătului de la ușă a pătruns în casa ce aparține cet. Șervan Tudor, situată în xxxxx, de unde intenționat a sustras o pompă pentru apă de model „Cristal” de culoare roșie la preț de 2 500 lei, un covor cu dimensiunile 2mx3m, la prețul de 700 lei, 2 pleduri, prețul unui fiind 400 lei, în total 800 lei și o plapumă la preț de 400 lei, după care cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel cauzându-i părții vătămate Șervan Tudor o daună materială considerabilă în sumă de 4400 lei.

Deși inculpatul Calmîș Mihail, fiind audiat în cadrul ședinței de judecată, vina în comiterea infracțiunii incriminate a recunoscut-o integral, vinovăția acestuia este pe deplin dovedită prin probele acumulate la faza urmăririi penale și acceptate de inculpat, și anume: pe episodul cu partea vătămată Șervan Tudor - declarațiile părții vătămate Șervan Tudor (f.d.19); - declarațiile martorului Boțan Ion (f.d.20); - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 05 februarie 2019, efectuată în gospodăria cet. Șervan Tudor, din satul Cojușna, r-nul Strășeni, prin care s-a stabilit locul de unde anume au fost sustrase bunurile (f.d.7-8); - procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 18 martie 2019, prin care bănuitul Badia Veaceslav indică locul pe unde au pătruns în gospodăria cet. Șervan Tudor și de unde au sustras bunurile (f.d.39-42); - sentința din 23.03.2020 pronunțată privința Badia Veaceslav, pe faptul că el în coparticipație cu învinuitul Calmîș Mihail la data de 03.02.2019 au sustras bunuri din gospodăria cet. Șervan Tudor (f.d.91-97); - pe episodul cu partea vătămată Galaibeda Valentin - declarațiile părții vătămate Galaibeda Valentin (f.d. 22-24); - declarațiile martorului Gumeni Diana (f.d.26-27); - declarațiile martorului Dianu Daniil (f.d.29-30); - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 27.04.2020 prin care a fost cercetat locul comiterii infracțiunii și anume xxxxx (f.d.11, vol.I); - procesul-verbal de cercetare la fața locului din

28.04.2020, prin care a fost cercetat stadionul amplasat pe str. Ion Pelivan 24, mun. Chișinău (f.d.31-32, vol.I); - procesul-verbal de examinare a obiectului din 25.05.2020 prin care a fost examinată o țevă cu lungimea de 180 cm și diametrul de 3 cm, pe suprafața căreia se observă urme de rugină roșietică (f.d.42-43, vol. I); - procesul-verbal de examinare a obiectului din 25.05.2020, prin care a fost examinat un aparat de casă de culoare sură (f.d.36, vol. I); - procesul-verbal de ridicare din 09.04.2020, prin care de la Gumeni Diana a fost ridicat un suport magnetic DVD-R, pe care sunt stocate înregistrări video din momentul comiterii infracțiunii (f.d.45, vol.I); - procesul-verbal de examinare din 25.05.2020, prin care a fost examinat suportul magnetic DVD-R, pe care sunt stocate două înregistrări video (f.d.47, vol.I); - procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 05.05.2020, prin care părții vătămate Galaibeda Valentin i-au fost prezentate spre recunoaștere mai multe persoane după fotografie (f.d.49-53, vol. I); - raportul de expertiză judiciară nr. 202002D0859 din 19.05.2020, potrivit concluziei căruia s-a stabilit la cet. Galaibeda Valentin vătămări corporale neînsemnată (f.d. 58-59, vol.I); - declarațiile bănuțului/înviniutului Ignat Andrei (f.d.117-178); - declarațiile înviniutului Erhan Alexei (f.d.149-150, 153); - declarațiile înviniutului Sandul Alexandr (f.d.78-79).

În cadrul cercetării judecătorești, instanța de apel a constatat că vina inculpatului Calmîș Mihail în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 42 alin. (5), 188 alin. (2), lit. lit. b), f), 186 alin. (2), lit. lit. b), c), d) Cod penal se dovedește prin cumulul de probe administrate și nominalizate supra, și anume prin declarațiile părților vătămate, declarațiile martorilor și probele scrise cercetate din materialele dosarului, care coroborează între ele și demonstrează vina inculpatului în comiterea infracțiunilor încriminate.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond la recalificarea acțiunilor inculpatului Calmîș Mihail nu a ținut cont de faptul că, prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 12.11.2020, Ignat Andrei, Sandu Alexandru și Erhan Alexei au fost condamnați în baza art. 188 alin. (2), lit. b), e) și f) Cod penal, care au comis infracțiunea prin participație cu inculpatul Calmîș Mihail.

Astfel, instanța de fond a neglijat aceste probe, bazându-se doar pe declarațiile inculpatului. Mai mult decât atât, martorul Gumeni Diana a declarat că, cunoscând că pe teritoriul acestui liceu erau instalate camere video, a mers și a vizionat înregistrările video din 27.04.2020, data când a fost săvârșită infracțiunea, unde pe la orele 11:36, conform înregistrărilor, a observat cum pe teritoriul liceului, trec 5 (cinci) persoane de gen masculin cu diferite lucruri în mână, genți și respectiv aparatul de casă. Dintre aceste persoane l-a recunoscut pe Dianu Daniil, Sandu Alexandr, Ignat Andrei și Calmîș Mihail.

Instanța de apel a reținut ca fiind pertinente și concludente declarațiile lui Ignat Andrei, Sandu Alexandr și Erhan Alexei, care fiind audiați în instanța de judecată în cadrul procesului penal disjuns potrivit regulilor de audiere a martorilor, au declarat că ei au săvârșit infracțiunea în coparticipație cu Calmîș Mihail, întrucât, cei trei au

confirmat că ei au mers împreună la partea vătămată Galaibeda Valentin având scopul de a sustrage bunurile.

Totodată, faptul comiterii infracțiunii de către inculpați este pe deplin demonstrat prin declarațiile martorului Dianu Daniil care a indicat că, anume Calmîș Mihail i-a comunicat faptul că „ei au fost la moșneag „Valentin”, l-au bătut și i-au sustras aparatul de casă și laptopul”.

Respectiv, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiate argumentele invocate de acuzatorul de stat și anume că, acțiunile inculpatului Calmîș Mihail au fost corect încadrate în baza art. 42, 188 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal și urma a fi condamnat în baza acestei legi, iar instanța de judecată considerând că probele acumulate la faza urmăririi penale nu sunt concludente și pertinente în ceea ce privește comiterea infracțiunii prevăzută la art. 42, 188 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal, a recalificat acțiunile inculpatului Calmîș Mihail conform laturii obiective a infracțiunii prevăzută la art. 187 alin. (2), lit. b), e) și f) Cod penal.

La recalificarea acțiunilor inculpatului Calmîș Mihail, instanța de fond a reținut faptul că din probele cercetate în ședința de judecată nu a fost constatat faptul că, violența aplicată poartă un pericol real pentru viață și sănătatea părții vătămate, nici nu a constatat faptul amenințării lui Galaibeda Valentina cu aplicarea violenței periculoase pentru viață sau sănătate, însă a omis faptul că, inculpații din start au avut intenția de a provoca careva leziuni părții vătămate, respectiv au prevăzut caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și în mod conștient au dorit survenirea urmărilor prejudiciabile.

Instanța de apel apreciind materialele probatorii administrate la dosar a constatat că, recalificarea acțiunilor inculpatului Calmîș Mihail conform elementelor infracțiunii prevăzută la art. 187 alin. (2), lit. b), e) și f) Cod penal nu corespunde probelor administrate de către acuzatorul de stat, or, în cadrul cercetării judecătorești a fost demonstrat faptul că, inculpatul Calmîș Mihail în urma înțelegerii stabilite cu Ignat Andrei, Sandu Alexandr și Erhan Alexei, sub pretextul recuperării unei pretinse datorii de la partea vătămată Galaibeda Valentin, împreună s-au deplasat la garajul nr. 9, care este domiciliul temporar al ultimului, unde prin forțarea cu o rangă metalică a ușii garajului, au deschis-o și au pătruns în interiorul acestuia. Ulterior, continuându-și acțiunile lor criminale îndreptate spre realizarea scopului stabilit, Ignat Andrei, profitând de vârsta înaintată a părții vătămate Galaibeda Valentin, precum și de imposibilitatea acestuia de a-i opune rezistență, i-a aplicat ultimului două lovituri cu palma în regiunea capului.

Instanța de apel a reținut că, potrivit concluziilor raportului de expertiză judiciară nr. 202002D0859 din 19.05.2019 s-a stabilit că, la examinarea medico-legală a documentelor medicale prezentate pe numele cet. Galaibeda Valentin s-a constatat excoriații la nivelul capului și feței, peretelui anterior a abdomenului, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, iar în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Prin urmare, instanța de apel a constatat în baza materialelor dosarului penal că, inculpatul Calmîș Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art. 42 alin. (5), art.188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal.

Cu referire la individualizarea pedepsei penale, instanța de apel a reținut caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, infracțiunea reglementată la art. 188 alin. (2), lit. b), f) Cod penal, se califică ca infracțiune „gravă”, inculpatul Calmîș Mihail a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, anterior a fost judecat (f.d.103-108), la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află (f.d.100, 102), nu este angajat în câmpul muncii, este celibatar, nu are persoane la întreținere, circumstanța atenuantă - căința sinceră, circumstanța agravantă - săvârșirea infracțiunii prin orice formă de participație.

În acest sens, instanța de apel reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite care se califică ca infracțiune „gravă”, de personalitatea inculpatului - care a recunoscut vina integral, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, de circumstanța atenuantă - căința sinceră și circumstanța agravantă - săvârșirea infracțiunii prin orice formă de participație, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului și condițiile de viață ale inculpatului care anterior a fost judecat, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, nu este angajat în câmpul muncii, este celibatar, nu are persoane la întreținere a dispus aplicarea în privința inculpatului Calmîș Mihail în baza art. 42 alin. (5), art. 188 alin. (2), lit. b), f) Cod penal pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani.

În ceea ce privește soluția instanței de fond pronunțată pe capătul de acuzație în baza art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal, și anume de încetare a procesului penal în legătură cu împăcarea părților, instanța de apel a atestat că, la caz, nu sunt întrunite în mod cumulativ condițiile reglementate la art. 109 Cod penal, din care motive, instanța de apel a desființat sentința în această parte, cu aplicarea pedepsei penale inculpatului Calmîș Mihail în baza art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal.

Instanța de apel a atestat că, instanța de fond în mod eronat nu a ținut cont de faptul că, prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 18.04.2012 inculpatul Calmîș Mihail a fost condamnat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal la o pedeapsă de 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare a bunurilor materiale pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei principale în penitenciar de tip închis.

Instanța de apel a reținut că, potrivit răspunsului primit la interpelarea nr. 07-1121 din 09.10.2020 remisă în adresa Ministrului Justiției, inculpatul Calmîș Mihail, a fost eliberat din Penitenciarul nr. 16 - Pruncul, în legătură cu executarea pedepsei cu închisoare, la data de 24.01.2018.

Astfel, instanța de apel a atestat prezența antecedentelor penale nestinse, din care considerente, în speță nu sunt aplicabile prevederile art. 109 Cod penal, însă la stabilirea pedepsei penale pentru acest capăt de acuzație, instanța de apel a ținut cont

de faptul că, inculpatul a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a împăcat cu partea vătămată, care nu are careva pretenții față de inculpat.

Instanța de apel reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei penale și ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite - care se califică ca infracțiune „mai puțin gravă”, de persoana inculpatului - care a recunoscut vina integral, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, de circumstanța atenuantă - căința sinceră, circumstanțe agravante nu au fost reținute, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului și condițiile de viață ale inculpatului care anterior a fost judecat, antecedentul nefiind stins, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, nu este angajat în câmpul muncii, este celibatar, nu are persoane la întreținere, a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a împăcat cu partea vătămată care nu are careva pretenții, a dispus aplicarea în privința inculpatului Calmîș Mihail în baza art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani 8 (opt) luni.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, i s-a stabilit lui Calmîș Mihail, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată, *cu recurs ordinar* de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului Calmîș Mihail care indicând ca temei prevederile art. 427 alin.(1) pct.11) și 12) Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea deciziei cu menținerea sentinței or, apelul a fost greșit admis.

În subsidiar, în cazul în care, nu vor fi aplicate efectele art. 109 Cod penal urmează a fi aplicate prevederile Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independentei Republicii Moldova, de admis recursul ordinar cu casarea integrală a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

4.1 În motivarea recursului avocatul indică că:

- în ședința de judecată partea vătămată Șervan Tudor, a înaintat cererea privind încetarea procesului penal, din motiv că s-a împăcat cu inculpatul, menționând că nu are careva pretenții față de inculpat, or prejudiciu i-a fost restituit de rudele acestuia. Inculpatul Calmîș Mihail și subsemnata în ședința de judecată am susținut în totalitate cererea înaintată de către partea vătămată și am solicitat încetarea procesului;

- instanța de judecată a constatat că, în speță nu sunt prezente careva interdicții stipulate de art. 109 alin. (1) Cod penal, în privința inculpatului Calmîș Mihail nu a fost dispusă încetarea procesului penal, ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani, totodată inculpatul nu are antecedente penale pentru infracțiuni similare comise cu intenție;

- studiind cazierul judiciar și sentințele în privința inculpatului Calmîș Mihail prezentate de acuzatorul de stat, instanța de judecată conchide că, acesta nu are antecedente penale nestinse pentru infracțiuni similare;

- pe capătul de acuzare în baza art.42 alin.(5), 188 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, pe episodul cu partea vătămată Galaibeda Valentin la caz, în urma examinării probelor administrate la faza urmăririi penale, și din declarațiile inculpatului făcute în ședința de judecată - nu rezultă faptul aplicării violentei periculoase pentru viața sau sănătatea lui Galaibeda Valentin, or potrivit concluziilor raportului de expertiză judiciară nr.202002D0859 din 19.05.2019, în urma examinării actelor medicale s-a stabilit că, vătămarile corporale depistate la Galaibeda Valentin se califică ca neînsemnate;

- din probele cercetate în ședința de judecată nu a fost constatat faptul că violența aplicată poartă un pericol real pentru viață și sănătatea părții vătămate, nici nu a fost constatat faptul amenințării a lui Galaibeda Valentin cu aplicarea violenței periculoase pentru viață sau sănătate;

- instanța de fond corect a concluzionat că acțiunile inculpatului au fost îndreptate spre favorizarea sustragerii bunurilor altei persoane în mod deschis, acțiuni confirmate prin declarațiile inculpatului făcute în cadrul ședinței de judecată, fiind avertizat de răspundere penală pentru declarații false, care a recunoscut necondiționat vina pe toate episoadele și probele administrate la faza urmăririi penale mai ales că, instanța de judecată are prerogativă de a verifica legalitatea încadrării juridice a faptei, cu referire la Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.23 din 28.06.2004 Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor, a stabilit fără echivoc că acțiunile lui Calmîș Mihail pe acest episod au fost incorect calificate de către organul de urmărire penală în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, urmând a fi recalificate în baza art.42 alin.(5), art.187 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal - complicitate la jaful;

- în cazul în care prin absurd, nu sunt valabile argumentele instanței expuse în sentința în partea ce tine admiterea cererii de împăcare a părților, în data de 31 Decembrie 2021 în MO nr 325-333 art. 510 a fost publicata Legea nr 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, conform art. 1 alin (4) aplicarea amnistiei față de persoanele bănuite, învinuite se decide de procuror, la faza de urmărire penală, iar față de persoanele inculpate care cad sub incidența art. 2 alin. (4) - de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei.

5. La recursul ordinar declarat de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului Calmîș Mihail în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod procedură penală, procurorul a depus referință, în care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că, odată ce hotărârea instanței de apel devine definitivă și executorie la data adoptării, iar inculpatul la această dată dobândește statutul de condamnat, întru examinarea aplicării legii privind amnistia urmează de a aborda problema în instanța de judecată în conformitate cu prevederile art. 469 alin.(1) pct. 15) Cod de procedură penală.

6. *Judecînd recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis.*

Reieșind din prevederile alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs. Or, rațiunea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanțele ierarhic inferioare la etapele precedente de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material. În sensul vizat, se reține că, instanța de apel a comis următoarele erori de drept. Conform art. 394 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Instanța de recurs constată că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze de către instanțele ierarhic inferioare, iar erorile admise urmează a fi corectate în ordinea procedurii de recurs, prin casarea hotărârilor atacate.

Avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului Calmîș Mihail în recursul declarat invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 11) și 12) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Revenind la textul recursului ordinar declarat de apărare, instanța de recurs constată că, aceasta critică soluția instanței de apel în partea condamnării lui Calmîș Mihail în baza art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal și în baza art. 42 alin.(5), art. 188 alin.(2) lit. b), f) Cod penal și solicită menținerea sentinței prin care fost încetat procesul penal în privința lui Calmîș Mihail învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților și prin care Calmîș Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42 alin. (5), art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal.

6.1 În ce privește critica avocatului Pruteanu Natalia în numele inculpatului Calmîș Mihail, pe episodul cu partea vătămată Șervan Tudor, capătul de învinuire în

baza art. 186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, instanța de recurs menționează că, instanța de apel corect a reținut ca fiind constatată vina inculpatului Calmîș Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal, fapt ce se dovedește prin cumulul de probe administrate și cercetate în ședința de judecată, și anume prin declarațiile părților vătămate Șervan Tudor, declarațiile martorilor Boțan Ion și probele scrise cercetate din materialele dosarului, care coroborează între ele și demonstrează incontestabil vina acestuia.

Mai mult, conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată detaliat și multi aspectual în textul deciziei instanței de apel, iar temeuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală și just apreciate de către instanțele de fond.

Instanța de recurs menționează că, argumentele recurentului invocate în recursul declarat, referitor la încetarea procesului penal, din motivul împăcării părților au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul penal le însușește și menționează că, instanța de apel corect a constatat că, la caz nu sunt întrunite în mod cumulativ condițiile reglementate la art. 109 Cod penal. Or, prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 18.04.2012 inculpatul Calmîș Mihail a fost condamnat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal la o pedeapsă de 9 ani închisoare, iar potrivit răspunsului Ministrului Justiției, inculpatul Calmîș Mihail, a fost eliberat din Penitenciarul nr. 16 - Pruncul, în legătură cu executarea pedepsei cu închisoare, la data de 24.01.2018 astfel, fiind prezente antecedentele penale nestinse.

Argumentul recurentului precum că, inculpatul nu are antecedente penale nestinse pentru infracțiuni similare, este nefondat și urmează a fi respins. Or, atât art. 190 cât și art. 186 Cod penal fac parte din același capitol al codului penal „Infracțiuni contra patrimoniului”.

Totodată, instanța de recurs consideră, că decizia instanței de apel în această parte cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art.6 CEDO.

Nu poate fi admisă solicitarea recurentului privind aplicarea în privința inculpatului a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, reieșind din faptul că, anterior inculpatul Calmîș Mihail a fost condamnat pentru comiterea cu intenție a infracțiunii grave. Or, potrivit art. 6 alin.(a1) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prezenta lege nu se aplică persoanei bănuite, învinuite, inculcate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare.

6.2 În ce privește critica avocatului Pruteanu Natalia în numele inculpatului Calmîș Mihail, pe episodul cu partea vătămată Galaibeda Valentin pe capătul de învinuire în baza art.42 alin.(5), 188 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, Colegiul penal lărgit analizând decizia atacată constată că, în această parte motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și ajunge la concluzia de a interveni în decizia instanței de apel în această parte și în partea aplicării art. 84 alin.(1) Cod penal cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte, de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Efectuând o analiză textuală a părții motivante a deciziei instanței de apel se deduce, că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în raport cu motivele invocate de procuror.

Deci, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere că, lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit relevă că, încadrarea juridică a faptei este crucială în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane, se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art. 6 din Convenția Europeană. Din atare considerente, orice schimbare a încadrării juridice, atât în sensul atenuării, cât și a agravării, urmează a fi minuțios analizată și argumentată de instanță.

Pe de altă parte, se relevă că, instanța de apel atunci când constată prezența în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate prin rechizitoriu și necesitatea recalificării faptelor în baza altei norme penale, urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv. În acest sens, se are în vedere faptul că, instanța de apel la judecarea cauzei trebuia să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și să constate dacă acțiunile comise de inculpat se încadrează în baza art. 42 alin.(5), art. 188 alin.(2) lit. b), f) Cod penal, după cum pledează procurorul, sau urmează a fi reținută altă calificare în sarcina inculpatului Calmîș Mihail.

La caz se reține că, potrivit rechizitoriului acțiunile lui Calmîș Mihail pe episodul cu partea vătămată Galaibeda Valentin au fost calificate ca complicitate la tâlhărie, adică favorizarea săvârșirii atacului asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, comisă de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în

proporții considerabile, infracțiune prevăzută de art. 42 alin. (5), 188 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal.

Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel în motivarea soluției adoptate a reținut ca fiind întemeiate argumentele invocate de acuzatorul de stat și a recalificat acțiunile inculpatului Calmîș Mihail, reținute de către prima instanță conform laturii obiective a infracțiunii prevăzută la art. 187 alin. (2), lit. b), e) și f) Cod Penal, în baza art. 42, 188 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal.

Instanța de apel în partea descriptivă a hotărârii pronunțate a constatat că, *latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 188 Cod penal constă în fapta prejudiciabilă alcătuită din acțiunea principală, care se exprimă în sustragere în formă consumată și acțiunea adiacentă, care constă în atacul săvârșit asupra unei persoane, care este însoțit în mod alternativ de: a) violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate și b) amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe.*

Cu referire la componența acțiunii adiacente de atac asupra unei persoane, care este însoțit de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe. Respectiv, acțiuni agresive a coparticipanților, surprinzătoare pentru partea vătămată, presupun nu oricare violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori amenințare cu aplicarea unei asemenea violențe, dar numai violența care este legată de atacul asupra unei persoanei.

Mai mult ca atât, prin „violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate” trebuie de înțeles violența soldată cu vătămarea ușoară ori medie a integrității corporale sau a sănătății, ori care, deși nu a cauzat asemenea urmări, comportă la momentul aplicării sale, datorită metodei de operare, un pericol real pentru viața sau sănătatea părții vătămate.

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel reținând în acțiunile inculpatului amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe a reținut o altă încadrare juridică a acțiunilor inculpatului decât cea stabilită prin rechizitoriu, depășind limitele învinuirii înaintate inculpatului prin rechizitoriu potrivit căruia acțiunile lui Calmîș Mihail au fost încadrate în baza art. 42, 188 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal - tâlhărie, adică favorizarea săvârșirii atacului asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, comisă de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile. Or, instanța de apel nu poate reține o altă încadrare juridică decât cea stabilită prin rechizitoriu.

Mai mult ca atât instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 325 alin.(1) Cod de procedură penală potrivit cărora „judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu”.

Un alt aspect constatat de către instanța de recurs este că, instanța de apel la recalificarea acțiunilor inculpatului nu a ținut cont de faptul că, prin violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei în sensul art.188 alin.(1) Cod penal,

se are în vedere violența care s-a soldat cu vătămarea medie sau ușoară a integrității corporale sau a sănătății ori care, deși nu a cauzat aceste urmări, comportă la momentul aplicării sale, datorită metodei de operare, un pericol real pentru viață și sănătate, iar în prezenta speță potrivit concluziilor raportului de expertiză judiciară nr. 202002D0859 din 19.05.2019 s-a stabilit că, la examinarea medico-legală a documentelor medicale prezentate pe numele cet. Galaibeda Valentin s-au constatat excoriații la nivelul capului și feței, peretelui anterior a abdomenului, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, iar în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel nu a verificat toate aspectele învinuirii în baza art. 42, 188 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal, astfel încât să facă concluzii certe asupra chestiunilor importante pentru cauză și anume care semne calificative ale tâlhăriei sunt prezente în acțiunile inculpatului. Așadar, instanța de apel, urma să verifice toate momentele, să analizeze vigilent elementele infracțiunii prevăzute la art. 42, 188 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal, ce i-a fost imputată inculpatului prin rechizitoriu, cât și cele reținute de către prima instanță ale infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2), lit. b), e) și f) Cod penal, să facă diferența dintre aceste componente de infracțiune, adică urma să verifice atent încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, ceea ce nu s-a realizat în deplină măsură la judecarea cauzei, în ordine de apel, în această parte.

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată în partea calificării acțiunilor inculpatului la art. 188 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal în conformitate cu dispozițiile legale, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută de pct.12) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată parțial, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, neavând atribuții de a judeca cauza pe fond.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel, să verifice învinuirea înaintată inculpatului prin rechizitoriu, să cerceteze probele administrate, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțele cauzei, să emită o soluție clară și motivată, să țină cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului Calmîș Mihail.

Casează, parțial, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe ***Calmîș Mihail xxxxx***, în partea în care Calmîș Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42 alin.(5), art. 188 alin.(2) lit. b), f) Cod penal și în partea aplicării art. 84 alin.(1) Cod penal, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte, de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În rest prevederile hotărârii contestate, în cauza penală privindu-l pe ***Calmîș Mihail xxxxx***, se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **29 noiembrie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

Bejenaru Iurie

Burduh Victor

O p i n i e s e p a r a t ă

a judecătorilor Anatolie Țurcan și Victor Burduh

Conform art.art.339 alin.(7), 340 alin.(3) Cod de procedură penală.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 13 aprilie 2021, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364/1 Cod de procedură penală, Calmîș Mihail xxxxx a fost condamnat în baza art.art.42 alin.(5) – 187 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa penală în baza acestui articol, cu aplicarea prevederilor art.364/1 Cod de procedură penală – 3 ani și 6 luni închisoare.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2021, a fost admis apelul declarat de procuror, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui Calmîș Mihail xxxxx în baza art.art.42 alin.(5) – 188 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, cu stabilirea pedepsei penale în baza acestui articol – 6 ani închisoare.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, judecând cauza penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, contrar prevederilor art.364 Cod de procedură penală, prima instanță a constatat comiterea faptei infracționale, ca fiind săvârșită de către Calmîș Mihail și persoane în privita cărora cauza penală a fost disjunsă, însă, fără a verifica dacă - fapta imputată inculpatului just a fost încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul penal (alin.3 la pct. 6. din decizia CA), greșit la condamnat pe M. Calmîș în comiterea prin coparticipare la comiterea jafului, pe când urma să-l condamne pentru coparticiparea la tâlhărie.

Astfel, analizând lucrările dosarului penal, instanța de apel a stabilit că - după dispunerea disjungerii, instanța de judecată nu mai era în drept să recalifice acțiunile vinovatului.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 29 septembrie 2020, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, cu casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

Instanța de recurs a reținut că, la judecarea cauzei, instanța de apel trebuia să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală și să constate dacă acțiunile comise de inculpat se încadrează în baza art.art.42 alin.(5) - 188 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, după cum pledează procurorul, sau urmează a fi reținută altă calificare în sarcina inculpatului Calmîș Mihail.

În conformitate cu art.art.339-340 Cod de procedură penală, expunem opinia separată că ,se impunea adoptarea soluției de casare a deciziei instanței de

apel, însă, cu motivarea despre necesitatea casării și a încheierii privind examinarea cauzei penale în procedura prevăzută la art.364/1 Cod de procedură penală, totodată, cu dispunerea de către instanță a judecării cauzei în ordine generală.

Opinia separată o susținem reieșind din considerentele că, prima instanță nu a clarificat și verificat - dacă fapta imputată a fost just încadrată (pct.6 din decizia CA).

Pentru a accepta examinarea cauzei penale în ordinea prevăzută la art.3641 Cod de procedură penală, instanța de judecată urma să aprecieze dacă inculpatul conștientizează în deplină măsură ce învinuire i s-a adus, inclusiv și conținutul calificării acțiunilor sale. Or, solicitarea ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, nu impun în mod imperativ adoptarea unei soluții de admitere a solicitării.

În consecință, necesita să fie respectat dreptul la apărare a inculpatului Calmîș Mihail xxxxx și totodată - exigențele din art.6 CțEDO, art.art.23, 26 din Constituția Republicii Moldova și art.8 Cod de procedură penală.

Anume din necesitatea de a respecta dreptul la apărare, precum și de a evita lezarea acestui drept, am intervenit cu propunerea de adopta o soluție conform art.415 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală.

Pentru aceste motive am considerat că, în speță, ar fi corectă doar soluția de admitere, inclusiv din alte motive, a recursului ordinar declarat, cu casarea hotărârii instanței de apel și remiterea cauzei pentru judecare în instanța de apel, în privința inculpatului, în procedură generală.

Judecători

Anatolie Țurcan

Victor Burduh